

Javaslat a

„Lékai László bíboros mellszobor”

települési/tájegységi/ágazati

értéktárba történő felvételéhez

Készítette:

Sabján Csenge

..... (aláírás)

Zalalövő, 2023.07.06.

Tartalomjegyzék

1. A javasolt érték „Lékai László bíboros mellszobor” szöveges elemzése, a mellékletben megadott formai követelmények alapján.
2. A csatolt fényképes dokumentáció- az internetről letöltött illetve saját készítésű felvételek.
3. Támogatói nyilatkozatok a Zalalövői Római Katolikus Plébánia és a Zalalövői Városszépítő és Környezetvédő Egyesület részéről.
4. Hozzájáruló nyilatkozat a javaslattevőtől a teljes dokumentum további felhasználásáról.
5. A nem saját készítésű fénykép hivatkozása.

I. A JAVASLATTEVŐ ADATAI

1. A javaslatot benyújtó (személy/intézmény/szervezet/vállalkozás) neve: Sabján Csenge

2. A javaslatot benyújtó személy vagy a kapcsolattartó személy adatai:

Név: Sabján Csenge

Levelezési cím: 8999 Zalalövő, Margaréta út 1.

Telefonszám: +36305653882

E-mail cím: sabjan.csenge@zalalovo.hu

II. A NEMZETI ÉRTÉK ADATAI

1. A nemzeti érték megnevezése: Lékai László bíboros szobra

2. A nemzeti érték szakterületenkénti kategóriák szerinti besorolása:

- agrár- és élelmiszergazdaság
- egészség és életmód
- épített környezet
- ipari és műszaki megoldások
- kulturális örökség
- sport
- természeti környezet
- turizmus és vendéglátás

a szakterületi besorolás indokolása:

Dr. Lékai László bíboros mellszobrát Szabolcs Péter szobrászművész és Tóth László kőfaragó mester készítette a millenium évében, 2000-ben.¹

3. A nemzeti érték a magyarországi együtt élő népekhez, az államalkotó tényezőként elismert nemzetiségekhez kapcsolódó érték:

- igen

amely nemzetiség:

- nem

4. A nemzeti érték fellelhetőségének helye:

A szobor Zalalövön, Szabadságtér 1. alatt található Közös Önkormányzati Hivatallal szembeni parkban lelhető fel a szökőkút mellett.

¹ <https://www.zaol.hu/helyi-kozelet/2022/12/dr-lekai-laszlo-biboros-szobra-zalalovon> [Letöltve: 2023. 07. 05.]

5. Értéktár megnevezése, amelybe a nemzeti érték felvételét kezdeményezik:

települési

tájegységi

ágazati

amely értéktár neve: Zalalövői Települési Értéktár Bizottság

6. A nemzeti érték rövid, szöveges bemutatása, egyedi jellemzőinek és történetének leírása, a megjelölt szakterületi kategória indokolása (amennyiben nemzetiséghez kapcsolódó érték, a nemzetiségi vonatkozások, a nemzetiséghez való kötődés bemutatása):

A javasolt érték Zalalövő város jeles szülöttjének állít emléket. Lékai László 1910. március 12-én született. Szülőháza a Petőfi Sándor utcában található, az épület azóta többszöri felújításon esett át, az ingatlan jelentőségét a homlokzaton egy emléktábla őrzi. Lung János, a bíboros édesapja kályhás mester volt. Az általa készített mázas cserépkályhát a szülőház melletti tájházban. A szobor a millennium évében, 2000-ben készült, Szabolcs Péter kezei által. A mellszobrot 2002-ben avatták fel.²

Mélyen vallásos családból származott, így a papi tanulmányok kezdetén szüleitől teljes mértékű támogatást kapott. Gimnáziumba Nagykanizsán járt az érettségi letétele után Rott Nándor veszprémi megyéspüspök 1928-ban Rómába küldte. A Collegium Germanicum et Hungaricum tanulójaként bővítette tudását. Filozófia doktorrá avatták 1931-ben, majd 5 évvel később teológiai doktorátusi címet kapott. 1934-ben Rómában szentelték pappá. Korai sikerei ellenére a ranglétra minden állomását. A felszentelése után hazautazott és segédlelkészként szolgált Ukkon, majd ezt követően Veszprémben tíz évig. Az 1940-es évek közepétől egyszerre több tisztséget is betöltött, internátusi prefektus, szemináriumi tanulmányi felügyelő, teológia tanár, püspöki szertartó és püspöki titkár. Ezen évek egy részét beárnyékolta, hogy őt is letartoztatták és internálták. Bánáss László püspök titkáraként tevékenykedett 1945-1946 között, eközben pápai kamarási kitüntetést kapott és plébánossá nevezték ki Balatonlellén. Kerületi esperesként szolgált és fejlődött 1948-1959 között. Élete végéig az egyház felé tanúsított hűség, töretlen hivatásszeretet, nagy műveltség, nyitottság és segítőkészség jellemezte. Az 1956-os forradalom idején Badalik Bertalan püspök, hogy az egyházkerületükbe megtartsák püspöki irodaigazgatóvá nevezte ki, melyet egyetlen egy évig tudott betölteni. Állami nyomásra 1959-ben távoznia kellett a Balaton partjáról. A folytonos állami beavatkozások végett sem plébánosként, sem püspökként nem tudott elhelyezkedni Murakeresztúron, így onnan is távoznia kellett. Zalaszentiván plébánosa lett 1959-ben,

² <https://www.zalalovo.hu/turizmus/latnivalok/lekai-laszlo-biboros-szobra> [Letöltve: 2023. 06. 29.]

püspöki szék elfoglalása még ekkor is váratott magára. Badacsonytomajra helyezték át 1969-ben, az új közössége is nagyon hamar befogadta. Hosszas várakozás után 1972. február 8-án VI. Pál pápa címzetes püspökként veszprémi apostoli kormányzónak nevezte ki. Régi és új közössége nagy örömmel és lelkesedéssel fogadta. A Szentatya 1974-ben esztergomi apostoli kormányzói címet kapott. Esztergomi érsekké 1976-ban nevezték ki. Lékai László bíboros életújár a „kis lépések” gyakorlata a jellemző. Élete során a legalacsonyabb szinttől bejárta a ranglétra legfelső fokáig, türelmesen tűrte a sorsát, akkor is amikor nem jogosan helyezték egyik közösségből a másikba. A kor egyik hitformáló alakja volt, tudása és az egyházért tett áldozatos munkája megkérdőjelezhetetlen. Lassan és megfontoltan haladt és dolgozott a Magyar Egyház élén.³

Munkájához és nevéhez fűződik a XXIII. János pápa Szeretetotthon és Leányfalui lelki gyakorlatos ház létrejötte, a budapest-vízafogói Szent Márton templom és a farkasréti Mindszenti templom felszentelése valamint a Magyarok Nagyasszony Társaság női szerzetesi közösség megalapítása. Jelmondata, ami életútját és munkásságát is jellemezte a „Succisia virescit” vagyis „A megnyesett fa is kizöldül” (Jób 14,7) - utalva itt a megpróbáltatásokra és egyben az elért sikereire, eredményeire.⁴

A városban megtalálható mellszobrát 2000-ben állította Zalalövő város önkormányzata. A bronzból készült alkotás egy realiztikus portré, az érsek nyakában egy kereszt, fején pedig egy püspöki süveg látható. A szobor hátoldalán a szobor állítását támogató szervek szerepelnek, mint a Magyar Millennium Kormánybiztos Hivatala és Zalalövő város önkormányzata. Szabolcs Péter szobrászművész és Tóth László kőfaragómester készítette.⁵

7. Indokolás az értéktárba történő felvétel mellett:

Dr. Lékai László bíboros volt esztergomi érsek élete és munkássága Zalalövő történelmének egy szerves részét képezi. A város számára nagy büszkeség, hogy egy ekkora tudással hivatástudattal és töretlen lelkesedéssel rendelkező plébános öregbítette a település hírnevét. A szobor egy méltó emléket állít az érsek élete előtt.

Személyes véleményem alapján Lékai László tartalmas élete és magas szintekre elért, nemzetközi munkássága a város számára érték, ezért a települési értéktárba történő felvételét javaslom.

³ Marics József (2014) https://mandadb.hu/dokumentum/727710/kis_lpsek_fpapja_2IN1.pdf [Letöltve: 2023. 07. 04.]

⁴ https://mandadb.hu/dokumentum/727709/kis_lpsek_embere_2IN1.pdf [Letöltve: 2023. 07. 05.]

⁵ <https://www.zaol.hu/helyi-kozelet/2022/12/dr-lekai-laszlo-biboros-szobra-zalalovon> [Letöltve: 2023. 07. 05.]

8. A nemzeti értékkel kapcsolatos információt megjelenítő források listája (bibliográfia, honlapok, multimédiás források):

Kis lépések embere 2023.

https://mandadb.hu/dokumentum/727709/kis_lpsek_embere_2IN1.pdf [Letöltve: 2023. 07. 05.]

Marics József (2014). https://mandadb.hu/dokumentum/727710/kis_lpsek_fpapja_2IN1.pdf [Letöltve: 2023. 07. 04.]

Zalai Hírlap 2022. <https://www.zaol.hu/helyi-kozelet/2022/12/dr-lekai-laszlo-biboros-szobrazalalovon> [Letöltve: 2023. 07. 05.]

Zalalövő honlap-Lékai László szobor 2023

<https://www.zalalovo.hu/turizmus/latnivalok/lekai-laszlo-biboros-szobra> [Letöltve: 2023. 06. 29.]

9. A nemzeti érték hivatalos weboldalának címe:

Zalalövő város hivatalos honlapja: <https://www.zalalovo.hu/turizmus/latnivalok/lekai-laszlo-biboros-szobra> [Letöltve: 2023. 07. 05.]

III. MELLÉKLETEK

1. Az értéktárba felvételre javasolt nemzeti érték fényképei:

Lékai László bíboros

A fénykép jogtulajdonosa: Berke László

Kép forrása:

https://mandadb.hu/tetel/314881/Lekai_Laszlo_biboros [Letöltve: 2023. 07. 10.]

A további képek 2023. július 6-án készültek egy városi séta alkalmával. Forrás: Saját készítésű

Támogatói Nyilatkozat

A Zalalövői Római Katolikus Plébánia nevében támogatom Sabján Csenge azon kezdeményezését, hogy Lékai László bíbros mellszobra, a magyar nemzeti értékekről és a hungarikumokról szóló 2012. évi XXX. törvény valamint a magyar nemzeti értékek és hungarikumok értéktárba való felvételéről és az értéktár bizottságok munkájának szabályozásáról szóló 324/2020 (VII.1.) Korm. rendelet alapján a Zalalövői Települési Értéktárba felvételre kerüljön.

A bíboros városunk híres szülőtte, hivatástudatával szorgalmával és munkásságával rendkívül sokat tett az egyházért. Szülőfalujáról sosem feledkezett meg. Közösség és hitépítő tevékenysége példamutató számunkra is. A Zalalövői Települési Értéktár értékei közé történő felvételét, mint a település plébánosa támogatom. Lékai László életének és munkásságának tiszteletére állított szobor méltó helyet foglal majd el a település többi értéke között.

Zalalövő, 2023. július 11.

Páli Zoltán
Páli Zoltán
plébános

Támogatói Nyilatkozat

A Zalalövői Városszépítő és Környezetvédő Egyesületének nevében támogatom Sabján Csenge azon kezdeményezését, hogy Lékai László bíbrós mellszobra, a magyar nemzeti értékekről és a hungarikumokról szóló 2012. évi XXX. törvény valamint a magyar nemzeti értékek és hungarikumok értéktárba való felvételéről és az értéktár bizottságok munkájának szabályozásáról szóló 324/2020 (VII.1.) Korm. rendelet alapján a Zalalövői Települési Értéktárba felvételre kerüljön.

A bíboros városunk híres szülőtte. Hivatástudatával szorgalmával és munkásságával rendkívül sokat tett az egyházért, szülőfalujáról sosem feledkezett meg. A Zalalövői Települési Értéktár értékei közé történő felvételét, mint a település plébánosa támogatom. Lékai László életének és munkásságának tiszteletére állított szobor méltó helyet foglal majd el a település többi értéke között.

Zalalövő, 2023. július 7.

**Zalalövői Városszépítő és
Környezetvédő Egyesület**
8999 Zalalövő, Szabadság tér 1.
Adószám: 18964642-1-20

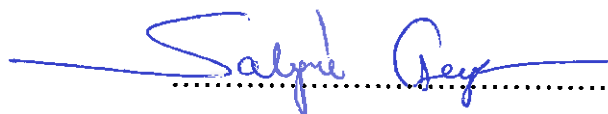
Laki Imre

elnökhelyettes

HOZZÁJÁRULÓ NYILATKOZAT

Alulírott Sabján Csenge (szül.: Szombathely, 2000.08.28., anyja neve: Kovács Zsanett) nyilatkozom a magyar nemzeti értékek és hungarikumok értéktárba való felvételéről és az értéktár bizottságok munkájának szabályozásáról szóló 324/2020 (VII.1.) Korm. rendelet 8. § (4) bekezdés h) pontja szerint, hogy a jogszabályi feltételeknek való megfelelés érdekében az általam készített „Lékai László bíboros mellszobor” javaslati tervének teljes dokumentációját, melyet a települési értéktárba történő felvételéhez készítettem a Zalalövői Települési Értéktár Bizottság és a Zalalövői Közös Önkormányzati Hivatal részére felhasználási és terjesztési céllal átadom.

Kelt: Zalalövő, 2023 (év) július (hónap) 11. (nap)

Sabján Csenge

Jelenlévő tanúk aláírásukkal igazolják, hogy a fenti nyilatkozatot előttük írta alá, illetve aláírását előttük sajátkezű aláírásának ismerte el.

1. Tanú

Név: VARGA ZIGITA

Lakcím: 9999 ZALALÖVŐ
KOSSUTH U. 2/A

Szem.ig.szám: 541108 ME

Aláírás: Varga Zsigita

2. Tanú

Név: BOGNÁR CSILLA

Lakcím: 9999 ZALALÖVŐ, KÖLCSEI F. U. 44.

Szem.ig.szám: 046 920 ME

Aláírás: Bognár Csilla

4. A nem saját készítésű dokumentumok szerepeltetése esetén az adott dokumentum tulajdonosának hozzájáruló nyilatkozata a szabad felhasználásról:

A melléklet részét képezi egy internetről lementett fénykép fiatalkori Lékai László bíborosról.

A fénykép jogtulajdonosa: Berke László

Kép forrása: https://mandadb.hu/tetel/314881/Lekai_Laszlo_biboros [Letöltve: 2023. 07. 10.]